

Giuseppe Verdi "Nabucco"

(Rahvusoper "Estonia"/Eesti Raadio)

Ajalugu liigub – valmis on saanud eesti esimene digitaalne ooperisalvestus, üks maailma suurimaid ooperihitte Verdi "Nabucco". Enamik lääne kultuuri tarbivaid inimesi teab sellest vähemalt kuulsat "Orjade koori", kui mitte ooperilauljate, siis kasvõi Zucchero esituses. Verdi ooperitest on "Nabucco" ka kõige rohkem löike, mille paatos ja helimassiiv annavad Metallica parimatele ballaadidele lähedase elamuse.

Plaadilt on tunda, et Estonias on olnud suur tahtmine teha salvestus, mis kõlaks "nagu välismaa omad" ja suurelt osalt ongi tulemus üpris konkurentsivõimeline. Esituskoošeis on sama mis esietendusel 1996. aasta septembris: Jassi Zahharov, Sigutė Stonytė (Lee-du), Ivo Kuusk, Mati Palm, Riina Airenne; dirigent Paul Mägi. (Kes ei tea või ei mäleta – ooperi sisu lähtub Vanast Testamendist, räägib loomulikult armastusest ja võimuvõitlusest, viitab Paabeli vangipõlvele; Nabucco prototüüp on Babüloonia kuningas Nebukadnetsar II.)

Ooperimaailma kõrgemate standardite poole viivad salvestust Stonytė (hea tämber, kadestamisväärt hääle valdamine) ja Zahharov (ilusa värviga mahlakas hääle, ülemised noodid kõlavad veidi "koduselt"). Plaat jäädvustab ka Palmi hääle parimaid nüansse. Orkestrist kostab palju elusat musitseerimist ja mõtestatud detaile, samas ka väikesi möödämängimisi ning enamik vaskpillide etteastetest jätab mulje eesmärgist "mängime parem ettevaatlikult, peaasi, et noodid oleksid õiged ja kiuksu sisse ei tuleks". Tulemuseks on pingutatud kõla. "Orjade koor" mõjub plaadil paremini kui esietendusel (lavatagused hääled räägivad, et osa meeskoorist oli tol päeval Soomes teenimas), aga kandvast ja monoliitsest kõlast jääb ikka puudu.

Ruum, mis plaadilt kostab, petab kuulaja ära (helirežissöör Maido Maadik). Sellel pole midagi ühist "Estonia" teatrisaali kehvast mõttes tuntud akustikaga (salvestus tehtigi hoopis kontserdisaalis), lavaaugule omast kajatut kõla on välditud kui tuld. Saavutatu on ilusam ja eurom, küll aga avastab kõrv, et osa pille kõlaks justkui rohkem vasakult või paremalt kui elava ettekande tegeallikuses. Kuulajate enamikku see ilmselt ei häiri.

Teos ja Estonia plaat on nagu "suur ooper" ikka – see, et seda kuulates plaadimängijast dramatismi ja ajaloo tagantjärele-ilu välja nõrguma hakkab, käib asja juurde.

ANNELI REMME